

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΣΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 8 Μαΐου 2019, με την ακόλουθη σύνθεση : Σωτηρία Ντούνη, Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος, Άννα Λιγωμένου, Αγγελική Μαυρουδή και Μαρία Αθανασοπούλου, Αντιπρόεδροι, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Κωνσταντίνα Ζώη, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Γεωργία Τζομάκα, Θεολογία Γναρδέλλη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δημήτριος Τσακανίκας (εισηγητής), Βασιλική Προβίδη, Ασημίνα Σακελλαρίου, Ευαγγελία Σεραφή, Ειρήνη Κατσικέρη, Νεκταρία Δουλιανάκη και Βασιλική Πέππα, Σύμβουλοι. Επίσης, μετείχαν οι Σύμβουλοι Κωνσταντίνος Παραθύρας, Αργυρώ Μαυρομμάτη, Κωνσταντίνος Κρέπης και Γεωργία Παπαναγοπούλου, ως αναπληρωματικά μέλη. Γραμματέας η Ελένη Αυγουστόγλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας : Αντώνιος Νικητάκης, Επίτροπος Επικρατείας, κωλυομένης της Γενικής Επιτροπής Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Χρυσούλας Καραμαδούκη.

Για να δικάσει την από 11.10.2017 (Α.Β.Δ. .../16.10.2017) αίτηση του Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά του Νομικού Συμβούλου του Κράτους Νικολάου Καραγιώργη.

Κατά του ... .. του ..., κατοίκου ... .. (οδός ..., Τ.Κ. ...), ο οποίος δεν παραστάθηκε.

Με την αίτηση αυτή επιδιώκεται η αναίρεση της 332/2017 απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της αίτησης αναίρεσης. Και

Τον Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε την απόρριψη της αίτησης αναίρεσης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη, με παρόντα τα τακτικά μέλη που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από την Αντιπρόεδρο Άννα Λιγωμένου και τη Σύμβουλο Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, που είχαν κώλυμα (άρθρα 11 παρ. 2 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 και 78 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981).

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο,

Αποφάσισε τα εξής:

1. Με την υπό κρίση αίτηση του Ελληνικού Δημοσίου, για την οποία δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου (βλ. άρθρα 61 παρ. 1 και 117 του π.δ/τος 1225/1981 και 73 παρ. 1 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013), ζητείται η αναίρεση της 332/2017 απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με την απόφαση αυτή έγινε δεκτή έφεση του αναιρεσιβλήτου, πολιτικού συνταξιούχου,

Απόφαση 757/2020

κατά της .../2008 πράξης της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ., με την οποία του κανονίστηκε μηνιαία σύνταξη, πληρωτέα από 1.2.2008, με βάση συνολική συντάξιμη υπηρεσία από έτη 36-2-5, και αναπέμφθηκε η υπόθεση στην ανωτέρω Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ., προκειμένου να προσμετρηθεί στην ανωτέρω συνολική συντάξιμη υπηρεσία του και ο χρόνος υπηρεσίας του ως δόκιμου εκπαιδευτικού που παρασχέθηκε από 10.10.1967 μέχρι 18.7.1968 στη δημόσια εκπαίδευση πριν από την εκπλήρωση των στρατιωτικών του υποχρεώσεων.

2. Η ανωτέρω αίτηση, η οποία νομίμως υπογράφεται με εντολή του αρμόδιου Υφυπουργού Οικονομικών από τον Γενικό Διευθυντή Συντάξεων του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τα άρθρα 11 παρ. 1, 15 παρ. 1, 31 παρ. 1 στοιχ. ε' του π.δ. 1225/1981, 1 παρ. 1 του από 26.6/10.7.1944 διατάγματος «περί Κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου», 27 παρ. 13 ν. 2166/1993 και 2 περ. Β αρ. 4 στοιχ. γ' της 2000019/13/0004/1997 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 1 – βλ. Ολ. ΕΣ 849/2011, 1940/2009), έχει ασκηθεί νομοτύπως και εμπροθέσμως. Επομένως, είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς το παραδεκτό και βάσιμο του λόγου της, παρά την απουσία του αναιρεσιβλήτου, ο οποίος κλητεύθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα να παραστεί κατά τη συζήτηση που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας (βλ. σχετ. την από 26.3.2019 έκθεση επίδοσης κλήσης για συζήτηση του υπαλλήλου του Δήμου ..... καθώς και τα άρθρα 27, 65 και 117 του π.δ. 1225/1981) και ζήτησε, με την από 7.5.2019 υπεύθυνη δήλωσή του, να συζητηθεί η υπόθεση χωρίς την παρουσία του ιδίου και του πληρεξουσίου δικηγόρου του.

3. Ο προβλεπόμενος από τη διάταξη του άρθρου 115 στοιχ. γ' του π.δ/τος 1225/1981 «περί εκτελέσεως των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου διατάξεων» (ΦΕΚ

304 Α') λόγος αναιρέσεως «για εσφαλμένη ερμηνεία ή πλημμελή εφαρμογή του διέποντος την επίδικη υπόθεση νόμου», για να είναι λυσιτελής και ορισμένος πρέπει να αναφέρονται στο αναιρετήριο κατά τρόπο σαφή και ορισμένο αφενός οι κανόνες δικαίου της κείμενης νομοθεσίας ή οι τυχόν απορρέουσες από συνταγματικές ή υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις γενικότερες αρχές, οι οποίοι ερμηνεύθηκαν εσφαλμένα ή εφαρμόστηκαν πλημμελώς, αφετέρου το αντικείμενο της παραβίασης των ουσιαστικών αυτών κανόνων δικαίου ή αρχών, το σφάλμα των παραδοχών της προσβαλλόμενης απόφασης, καθώς και η επίδραση που έχει αυτό στο διατακτικό της, αληθούς, δε, υποτιθέμενου να άγει στην παραδοχή της κρινόμενης αίτησης. Διαφορετικά ο λόγος αναιρέσεως απορρίπτεται ως απαράδεκτος.

4. Στην υπό κρίση υπόθεση το δικάσαν Τμήμα με την πληττόμενη απόφασή του, δέχθηκε, κατά την αναιρετικώς ανέλεγκτη περί τα πράγματα κρίση του, ότι ο αναιρεσίβλητος, με την .../30.9.1967 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η οποία δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις ... (τευχ. Γ' ...), διορίστηκε ως δόκιμος καθηγητής Φυσικής μέσης (δευτεροβάθμιας) εκπαίδευσης, ενώ στις 17.10.1967 ορκίστηκε και ανέλαβε υπηρεσία. Η υπουργική αυτή απόφαση, όμως, ανακλήθηκε ως παράνομη με την .../13.7.1968 όμοια (ΦΕΚ τευχ. Γ'...), κατά το μέρος που αφορούσε, πλην άλλων, το διορισμό του, με την αιτιολογία ότι ο εν λόγω διορισμός εχώρησε εκ παραδρομής μετά την επελθούσα κατάργηση, με τον α.ν. 129/1967 (ΦΕΚ Α' 163/ 25.9.1967), των διατάξεων του ν.δ/τος 4379/1964 που προέβλεπαν τη δυνατότητα διορισμού εκπαιδευτικών λειτουργών σε σχολεία μέσης εκπαίδευσης πριν την εκπλήρωση των στρατιωτικών του υποχρεώσεων.

Απόφαση 757/2020

Περαιτέρω, με την .../22.8.1973 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ο αναιρεσιβλήτος διορίστηκε εκ νέου ως δόκιμος καθηγητής μέσης (δευτεροβάθμιας) εκπαίδευσης και αποχώρησε από τη θέση αυτή, κατόπιν παραίτησης, στις 30.10.2007. Ακολούθως, με την .../21.3.2008 πράξη του Διευθυντή της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. κανονίστηκε σε αυτόν μηνιαία σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο, με βάση συνολική συντάξιμη υπηρεσία από έτη 36, μήνες 2 και ημέρες 5, χωρίς να προσμετρηθεί σε αυτήν και ο χρόνος υπηρεσίας του που παρασχέθηκε στη δημόσια εκπαίδευση από 17.10.1967 έως 18.7.1968 πριν την εκπλήρωση των στρατιωτικών του υποχρεώσεων, με την αιτιολογία ότι ο χρόνος αυτός δεν λογίζεται συντάξιμος αφού ο διορισμός του είχε ανακληθεί. Με βάση τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά που έγιναν δεκτά με την προσβαλλόμενη απόφαση, το Τμήμα, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων υπόψη ότι α) ο μετέπειτα ανακληθείς ως παράνομος διορισμός του αναιρεσιβλήτου έλαβε χώρα καθαρά από σφάλμα των αρμόδιων οργάνων της διοίκησης και δεν οφειλόταν σε οποιαδήποτε δόλια συμπεριφορά του κατά το χρόνο έκδοσης της ανακαλούμενης πράξης, β) η διάταξη που προέβλεπε τη δυνατότητα διορισμού εκπαιδευτικών λειτουργών σε σχολεία μέσης εκπαίδευσης πριν την εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων καταργήθηκε αιφνιδιαστικά μόλις πέντε ημέρες πριν από την έκδοση της επίμαχης πράξης διορισμού του αναιρεσιβλήτου και ενώ είχε ήδη ξεκινήσει η σχετική διαδικασία, γ) η ανακλητική πράξη του παράνομου διορισμού του εκδόθηκε μετά την πάροδο σχεδόν δέκα μηνών από τον εν λόγω διορισμό του και δ) η διοίκηση του Υπουργείου Παιδείας με έγγραφό της είχε ενημερώσει ότι η ως άνω παρασχεθείσα από εκπαιδευτικούς υπηρεσία είναι συντάξιμος και θα ληφθεί

υπόψη για την προσαύξηση του μισθού τους, έκρινε ότι η μη αναγνώριση ως συντάξιμου από το Γ.Λ.Κ. του ανωτέρω χρόνου υπηρεσίας που πράγματι παρασχέθηκε από τον αναιρεσιβλήτο στη δημόσια εκπαίδευση αντίκειται στις αρχές της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και της προβλεψιμότητας σε συνδυασμό προς την αρχή της αναλογικότητας. Τούτο, διότι, αν και από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 1 και 11 παρ. 2 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007) συνάγεται ότι η εν λόγω παρασχεθείσα χωρίς προηγούμενο νόμιμο διορισμό υπηρεσία δεν αποτελεί υπηρεσία δημόσιου πολιτικού υπαλλήλου και ως εκ τούτου δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμη, κρίθηκε ότι η ανατροπή του διορισμού του αναιρεσιβλήτου δεν ήταν προβλέψιμη από αυτόν, η διοίκηση δε όφειλε να αναλάβει τον κίνδυνο των εσφαλμένων ενεργειών του οργάνων της και να μην επιρρίψει ένα δυσανάλογο σε σχέση με το δημόσιο συμφέρον βάρος στον αναιρεσιβλήτο, ο οποίος καλόπιστα και δικαιολογημένα πίστευε ότι ο επίμαχος χρόνος υπηρεσίας του ήταν συντάξιμος.

5. Ήδη, με τον μοναδικό λόγο της κρινόμενης αίτησης, το Δημόσιο προβάλλει ότι το δικάσαν Τμήμα, δεχόμενο με την πληττόμενη απόφαση ότι ο χρόνος υπηρεσίας του αναιρεσιβλήτου, που παρασχέθηκε στη δημόσια εκπαίδευση από 10.10.1967 έως 19.7.1968, πρέπει να προσμετρηθεί στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του, εσφαλμένα ερμήνευσε και πλημμελώς εφάρμοσε τις διατάξεις των προαναφερόμενων άρθρων του Συνταξιοδοτικού Κώδικα και των άρθρων 29 και 33 του ν. 1811/195 «περί Κώδικος καταστάσεως των Δημοσίων Διοικητικών Υπαλλήλων», από τις οποίες συνάγεται ότι δεν αποτελεί υπηρεσία δημοσίου υπαλλήλου και ως εκ τούτου δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμη,

Απόφαση 757/2020

υπηρεσία που παρέχεται χωρίς να έχει εκδοθεί προηγουμένως νόμιμη πράξη διορισμού. Ο λόγος αυτός, όμως, είναι απορριπτέος ως αλυσιτελής, διότι το δικάσαν Δικαστήριο δεν στήριξε την ακυρωτική του απόφαση στις επικαλούμενες διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1 και 11 παρ. 2 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα και 29 και 33 του Υπαλληλικού Κώδικα, τη συνδυαστική ερμηνεία των οποίων, άλλωστε, δεν αμφισβήτησε, αλλά ερμήνευσε και εφάρμοσε τις αρχές της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, προβλεψιμότητας και αναλογικότητας, στις οποίες υπήγαγε το πραγματικό της ένδικης υπόθεσης και με βάση αυτή κατέληξε στο συμπέρασμα του δικανικού συλλογισμού και διατύπωσε το διατακτικό της πληττόμενης απόφασης. Κατ' ακολουθίαν αυτών, με τον εξεταζόμενο λόγο ουδεμία αιτίαση προβάλλεται κατά της κρίσης αυτής του δικάσαντος Δικαστηρίου, επί της οποίας ερείδεται το διατακτικό της.

6. Επομένως, μη υπάρχοντος άλλου παραδεκτού λόγου αναίρεσης, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 26 Φεβρουαρίου 2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΑΚΑΝΙΚΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση, στις 12 Μαΐου 2020.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ